

Yetsi nu berupa udhelha Pabluha ge Timoteo-ni

1 ¹Neti Pablo ankaa apóstol ge Jesucristuha. Tata Do Yebáha bedá lebie kini akaa apóstol kini kixxi'ania ka benne nu chi rabie unie, delába unie ki aka benri'i ttu dia lii de babari'i len Jesucristuha. ²Ridhelhaa yetsi-ni gelu xa Timoteo, xi'lini to kia. Xxudi do yebaa geri'ihha lhe Jesucristu benne anke Xxanari'ihha edá leke aka lenke lu lhe satua leke lu lhe, anágaba uinke kini dholu xen su lasi lhe.

Pabluha rabie Timoteo-ni: “Bedo lelu beni nu bodha'an Tata Do Yebáha lasi nálu”

³Satíaba rugwea Tata Do Yebáha ixxiaru tti rexxa lasia lu. Rela lhe resá lhe rudettia lu tti rilhapia tisa lenie. Itú iki itú lasia runia sina gebie attiba ben ka benneola kiaha, kumu neti yu xeabaa labí runia ttu bixa nu udheana loa. ⁴Tti radú lasia gasina ribesiluha, la'ania nuha yalhá raka lasia iláti lu kini edú itta lasia. ⁵lhe radúgaba lasia gasina ria lelu ge Cristuha itú iki itú lelu. Riaba lelu attiba ugía le nan xxen gelu Loida-ni. Lade'a tte benneha ugía lebie, delola nna tti ugía le nan gelu Eunice-ni. Neti yu xeabaa anágaba lu riagaba lelu. ⁶De nuha nna rodhua lelu, bedulo bodo lelu elha tse bete Tata Do Yebáha gelu, delába elha tse betebie gelu atti uxuxa náya ikiluha. ⁷Kumu Tata Do Yebáha laa benge ri'i kini akari'i benne gasinri'i, sinuki benlee ri'i kini akari'i nu kweki tsitsi leni lhe akari'i benne si'i lasi, lhe anágaba akari'i benne innabiari'i elha ruin geri'i lhe.

⁸Laxkala abittu ettuinlu tti kixxi'alu ka tisa ge benne anke Xxanari'ihha, nigaba ettuinlu kia de tea lisiyya de runia sina gebie.

Nu uinlalu betto bechíala lo elha disa ratelu de rekili ugixxi'a ka tisa ge Jesucristuha, ttiba neti gwa rutto ruchíabaa. Tata Do Yebaa benne ra tsitsi leeha, benneha unie ki dhaalu utto uchíalu lo nu ratelu-na.

9 Benneha bodilábie ri'i kini abittu tsia nnittiri'i lhe anágaba uxie ri'i kini akari'i gebie. Laa uxige ri'i de ruin tse xxattari'i. ¡Ko'o! Uxie ri'i kumu aníha-ba chi ga'ananie unie lenri'i attili lani kwe yiesi lo yu-ni. La'anali chi bedá lebie uxie ri'i de chi babari'i len Jesucristuha.

10 Ttaka nnanna chi rule'e Tata Do Yebáha nu tse redá lebie unie lenri'i de chi bita Jesucristuha yiesi lo yu-ni, delába Jesucristu benne rodilábie ri'i. Benneha utuabie elhutti geri'i lhe anágaba bele'enie ri'i, ganna tsia lerí'i ka tisa tse, delába ka tisa rigixxi'a geeha, la'anía nna gwaka benbari'i ttu dia lii, labí gattiri'i arloe.

11 Tata Do Yebáha bedha'ane ka tisa-ni len neti ki akaa benne ichea ke lhe kixxi'aya ke lhe ule'a ke^a lhe. **12** De rigixxi'aya ka tisa-ni nna ratea iyá nu ratea-ni, ttaka labí rettuti, kumu gwa yubaa nú ge ria lasia lhe yu xeabaa deki benne ria lasiaha, tsitsi ra le benneha nna guyúbe iyá nu bodha'ane lasi náya axtaliba ganna chi bisia sá esia Jesucristuha.

13 Beni nu ra ka tisa tse utixxi'anía luha. Bele'e deki gwa ria lelu Jesucristuha lhe bele'e deki gwa rakinlu ge ka benne de babalu len benneha. **14** Espíritu ge Tata Do Yebaa benne doe lhe'e lastori'i, benneha unie kini kixxi'alu tti ttega ra ka tisa bodha'an Tata Do Yebáha lasi nálu.

15 Lu chiba yulu, iyába ka nu ria lekani Cristuha ka nu se'e daka Asia-na bedhába ikikani neti, lenkana Figelo-ni lhe Hermógenes-ni lhe. **16** Ka benne se'e lisi Onesíforo-ni nna satuachi le Tata Do Yebáha ke, kumu Onesíforo-ni labí bettuinna kia de yayaa lisiyya. Ixe lidú bitana betedú ittana lasia. **17** Tti bisiana Roma-ni ugweki ttebana begilana neti nna betexxakalibana neti nna beyaka xen leni. **18** Tata Xisiha satuachi lebie na ganna chi bisia sá eso duri'i arloe. Lu gwa yu xeabalu yalhá bixúna len neti tti udoa lhe'esi Éfeso-na.

Pabluha rabie Timoteo-ni: “Betto bechíala lo nu ratelu-na de ruinlu sina ge Tata Do Yebáha”

2 **1** Lu xa Timoteo, xi'ini to kia, tsitsi udú lo neda ge Tata Do Yebáha kumu lee redá lebie raka lenie lu de babalu

^a 1:11 Lo yetsi-ni ata dia ra: “ule'ake lhe”, lo adí ka yetsi nna ra: “Ula'anía ka benne abittu ankake nu Israel.”

len Jesucristuha. **2**Nu chi biyieninlu unnea arlo ixe ka benne, nuha bela'ani ka nubiyú ka nu dika uxxen leri'i gekani lhe anágaba gwaka gekani ule'ekinna adí ka benne lhe.

3Lu Timoteo, attiba ruin ttu soldadu rutto ruchíana lo nu ratenaha, aníha-ba lu betto bechía lo nu ratelu-na de babalu len Jesucristuha. **4**Kumu ttu benne biyaxie kini ake soldadu, labí dika attu sina subila unie. ¿Laaba ganna teeki unie nu ru'u le nu uxineha kini ake soldadu? **5**Anágaba ganna ttu nubiyú selana gwitta, ganna nuha abíba udona tisa ge iyá nu ga'anna uinna tti diana ruxunninaha, la'ania nna labí dhi nuha nu ralhana dhina **6**lhe anágaba ganna ttu nubiyú regu'elha leni ribenna sina lo ka yuha, lana nuha lade'a tte edína lena exú lo ka nuha. **7**Belaba lelu ge nu xpeya lu-ni, nna Tata Xisiha gutebe elha rieni gelu ki tte denlu iyá tte.

8Bodhú lelu ge Jesucristu benne datiable David-ni. Benneha beyaka benbe lo elhuttiha ttiba ra ka tisa tse, delába ka tisa rigixxi'aya gebie. **9**De ka tisa-ni nna rate xxattaa tea lisiyya-ni, axtaba xigaa cadena ttiba ttu nu ben elhutti; ttaka ka tisa ge Tata Do Yebáha gwakaba ge ka benne kixxi'ake ka benneha, kumu labí xika ka tisaha. **10**Neti lo iyába nu ratea-ni rutto ruchíaya; runia kini ka benne chi bekwe Tata Do Yebáha saría tsena ke, kini anágaba ka benneha nna gwaláke de babake len Jesucristuha lhe edí baake nu tse tee ttu dia lii yebáha lhe.

11Tisa nu gwalíba nuní rinnea.

Kumu ganna ri'i chi uttiri'i len Cristuha, la'ania nna gwesingabari'i tse'e lenri'e,

12lhe ganna uchíari'i lo elha disa rateri'i, la'ania nna gwannabiagabari'i lenie,

lhe ganna ri'i abíba dhi ro'ori'i deki ankabienri'e, anágaba lee nna innágabe labí ankabianie ri'i,

13lhe ganna ttixka ri'i abíba ruinri'i nu chi rari'i deki uinri'i, ttaka benneha nna gwa ruinbe nu chi rabie unie,

kumu benneha ttu tsa labí runnitti tisa gebie.

Pabluha rigixxi'anie Timoteo-ni gasina dika uinna sina ge Tata Do Yebáha

14Nuní usi ka betsi to geri'i-na udhá leke geni, lhe anágaba arlo Tata Do Yebáha bodha'an tsitsi usi ke abitturu tsu'uke

itilhake ulisa luesike delo ni'a ge ka tisa ka nu abí dika ixú, kumu nu ruinke-na labí ixú nuná. Sun tteruba rixú nuná kini runnittina adí ka benne, delába ka benne riyienkanie nu ra ka benne ritilha-na. ¹⁵Ben doelha beni nu tsu'u le Tata Do Yebáha. Beni atti galába runi ttu benne riben tsebie sina nna abittu bi ge ettunie, kumu gwa rula'a tsebe ka tisa ka nu rigixxi'akana ge nu anka gwalí. ¹⁶Abittu udo nagalu ge ka tisa satsa lhe ge ka tisa abí ixú lhe, kumu ka nuná sun tteruba rixúkana ki rusigakana ka benne kini ruin chiettiruke nu labí ru'u le Tata Do Yebáha. ¹⁷Ka tisa luesi nuní diabakana rutse'e lookana ka benne, ruinbakana attiba ruin ttu gwe diana rudusuna lati ttu benne. Himeneo-na lhe Fileto-na lhe, lakana selakana len ka nu rinne luesi ka tisa-ni. ¹⁸Lakana chiba binittikana, labíru rigixxi'akana ge nu anka gwalí. Rálakana deki ka benne chi uttiha chiba beyaka ben ka benneha, ttaka de nuha nna ruchixxikana iki ttu chupa ka benne, nigaba a yúruke gasina dika tsia leke Cristuha. ¹⁹Ttaka Tata Do Yebáha chi bodha'ane ka tisa ka nu rigixxi'akana ge nu anka gwalí. Ka nuní ruse'e tsitsikana ri'i. Ka tisa ka nu bodha'aneha, rákana: "Tata Xisiha gwankabiabanie ka benne chi ankake gebie"; lhe anágaba rágaba ka tisaha: "Iyába ka benne ráke: Ri'itu chi ankatu ge Tata Xisiha, ka benne ra aníha abitturu uinke nu satsa."

²⁰Ttibanka lhe'e ttu yo'o yala, laa sunruga ka ye'ena ka nu ankakana ge oru lhe ge plata lhe se'e lhe'e nuha, se'egaba ka nu ankakana ge yaga lhe ge yuna lhe. Ka nu ankakana ge oru lhe ge plata lhe, ka nuha rixúkana ki rita'a elho lhe'ekani atti raka ka laní-na nna ka nu ankakana ge yaga lhe ge yuna lhe, ka nuha nna rixúkana adí ka sá. ²¹Laxkala ganna ttixka ttu benne abitturu runie nu satsa, benneha chi anke attiba ttu ye'ena ge oru lhe ge plata lhe. Chi biriesie ki ixúe len Tata Do Yebáha lhe chi du tsebie kini unie iyá nu anka tse lhe.

²²De nuha nna lu bexunni lo nu satsa reta le ka nu kwiti-na ruinkana. Lu bedola lelu ben nu dika ixú arlo Tata Do Yebáha lhe bedola lelu ugía lelu ge Cristuha lhe anágaba bedola lelu akinlu ge ka benne lhe latsiru udo lenke lhe. Aní dika uinlu itupa lenlu ka benne chi rulisake Tata Xisiha, delába ka benne chi ankake nari xú arloe. ²³Bekwitta abittu utsá tsil'ilu len ka nu rinne ka tisa ka nu abittu dika ixú. Chiba

yulu ka tisa luesi nuná sunruba ruttilha ka nuná ri'i. ²⁴Kumu ttu benne ganna rixué lo sina ge Tata Xisiha, labí dika aka benneha ttu nu gwettilha ro'o. Nu uinlee akalee ttu benne tse len iyá ka benne lhe ake benne chi du tsebie ki ule'enie ka benne, lhe anágaba akalee benne kweki besi lebie, ²⁵lhe anágaba len tisa besiba ulise ka nu rese'e disakana loe, kini ni kina gaa gokinniba Tata Do Yebáha ikikani ki odúna kana nna tte dákinna nu anka gwalí. ²⁶Aníha kini otte dákana ge nu ruinkanaha nna eriakana lo ná nu xxegwiha, kumu nu xxegwiha-ba denna kana kini ruinkana nu rábana.

**Gasina dika uin ka benne ganna chi dabiga
isia ka sá esia Jesucristuha**

3 ¹Timoteo, tegaba ki unalu nu kixxi'aya-ni: ganna chi dabiga isia ka sá daluxaha, la'anía yalhá tsitsi sate ka benne, ²kumu la'anía tse'e ka nu sun tteruba gekani uchacha ikikani,

lhe tsu'u xxatta lekani belhiu lhe.

Anágaba uinkana ttaba

lhe uinkana deki ankakana ka nu ra xxeni lekani lhe.

Anágaba akakana ka nu kuakana bala'ana ge ka benne,
lhe labíru udokana tisa ge ka xxudikani lhe.

Nigaba ixkixaru a uwewkana ka benne,

lhe anágaba akagabakana ka nu abittu tsia lekani Tata Do Yebáha,

³ lhe labí aka si'ikinna ka benne lhe,
nigaba a satua lekani ke lhe.

Anágaba akagabakana ka nu ujuakinna ka benne ka tisa a ixú,

lhe ttixka uinkana ttu bixa, ttebia ttelakana tti uinkana nuha.

Lhe anágaba akakana ka nu utía xxatta,

lhe akagabakana ka nu labí tsu'u lekani bixaba nu tse ruin ka benne,

⁴ lhe utekana ka benne se'e tse lenkana lasi ná ka nu udhaka xiikana ke.

Lhe anágaba akakana ka nu nnelaba uinkana ttu bixa,
labí lade'axa ulaba lekani tti uinkana nuha,

lhe akakana ka nu tsapi xxattakana ge nu uinkana.

Lhe anágaba tsu'urula lekani uinkana nu raka yiesi lo
yu-ni attichula akakinna ge Tata Do Yebáha.

5 Ule'ekana deki rudo lekani nu anka ge Tata Do Yebáha,
ttaka len elha ruin gekani rula'a deki labí liikinna
ria lekanie.

Lu bekwitta kwe'e ka nu ruin aná.

6 Kumu luesi ka nu ruin aná, ka nuná ratta'akana lhe'e ka
yo'o nna ridí yiekana ka nuila ka nu nnelaba ridielhakana
ruinkana nu abittu anka tse. Ka luesi nuila ruin aná
ruinbakana iyá looba nu satsa rakaba lekani **7**nna satíaba raka
lekani udo nagakaní ge ka tisa kubi, ttaka ni tsa labí isinkana
tte dákinna nu anka gwalí. **8**Ttiba Janes-ni lhe Jambres-ni lhe
ulu'u ni'akani nu ra Moisés-ni, aníha-gaba ka nu ridí yiekana
ka nuila-na, rigu'ugaba ni'akani nu anka gwalí. Ka nuná labí
rulaba lekani nu anka tse, chiba binitti ka nuná, labíru ria
lekani Tata Do Yebáha attiba ankaba geni. **9**Ka nuná labí
isá lenkana nu ruinkana-na, kumu isiaba sá ilá looba deki
ankakana ka nu abittu yuu, attiba bilá loo ge ka nu ulu'u
ni'akani nu ra Moisés-ni.

**Pabluha rabie Timoteo-ni: “Ben iyá nu bodha'an
Tata Do Yebáha uinlu”**

10Ttaka lu chiba yulu gasina rule'a ka tisa ge Cristuha
lhe gasina re lasia lhe.

Anágaba chigaba yulu bixa raka lasia unia
lhe chigaba yulu gasina ria lasia ge Cristuha,
lhe gwa yúgabalu deki neti ankaa ttu benne re besi lasia
lhe ankaa benne si'i lasi lhe.

Anágaba nna gwa yúgabalu gasina rutto ruchíaya lo
iyá nu ratea,

11 lhe gasina ridú nookana neti lhe.

Anágaba nna gwa yúgabalu gasina ratea tti ruyúa elha disa,
attiba luesi ka elha disa gwatea lhe'esi Antioquía-ni lhe lhe'esi
Iconio-ni lhe lhe'esi Listra-ni lhe. Iyába lo ka elha disa-ni bodilaa
Tata Xisiha neti. **12**Anágaba iyába ka benne raka leke udo leke nu
anka ge Tata Do Yebáha de babake len Jesucristuha, ka benneha
anágaba sateke, dhu noogabakana ke. **13**Ttaka ka nu ruin satsa
lhe ka nu ruin lekani lhe, adírula satsa uinkana. Uin lekani len
ka benne, anágaba ka benneha aníha-gaba uinke lenkana.

14Ttaka lu udola ben nu chi detilu lhe nu chi xen tsitsi lelu geni lhe, kumu lu gwa yúbalu nú bedhetinna lu ki ria lelu ge Cristuha, **15**lhe anágaba ttili ankalu nubiyú toha chi yulu ka tisa dia lo ka yetsi ge Tata Do Yebáha. Ka tisa dia lo ka yetsiha nuha ula'akanie lu, kini yulu gasina odilá Tata Do Yebáha lu de ria lelu ge Jesucristuha. **16**Iyába ka tisa dia lo ka yetsi ge Tata Do Yebáha ankake ka tisa biria ikie, lhe ankagabake ka tisa ka nu ixú ki ula'akanie ri'i lhe ki kisake ri'i tti rinittiri'i lhe. Anágaba odú lhixxake ri'i tti chi rikwadhari'i lo neda gebie lhe udhetigabakanie ri'i kini uinri'i nu dika ixú, **17**kini anáchu ttu benne ganna chi anke ge Tata Do Yebáha, benneha chi du sipe lhe chi du tsebie kini unie iyába nu anka tse.

4 **1**Jesucristu benne esiabie innabie lhe unie elhuxtisi ge ka benne chi uttiha lhe ge ka benne anka bani lhe, arlo benneha lhe arlo Tata Do Yebáha rinnabaa lenlu **2**kixxi'alu ka tisa ge Cristuha. Kixxi'alu ke sea siba udo naga ka benne lhe sea siba abittu udo nagake lhe. Besiba kweki lelu tti ule'enlu ke, lhe len tisa besiba kisalu ke lhe uinlu ki ese'e tsitsike tti rinittike, **3**kumu isia sá labíru aka le ka benne udo nagake ge ka tisa tse ka nu rule'erí'i ge Cristuha, sinuki sattupalake ka nu ula'akinna ke nu ru'u leke iyienkanie. **4**Labíru udo nagake ge nu anka gwalí. Ge ka cuentu ka nu abittu ixú, ge ka nuha-la udo nagake. **5**Ttaka lu satía bedú itá lelu, abittu bitti uinlu, betto bechíala lo nu ratelu-na, bedo lelu utixxi'a ka tisa tse-na. Ben iyá nu bodha'an Tata Do Yebáha uinlu.

6Neti chiba dabiga uttikana neti nna elhutti kiahia ixúna ki akana attiba ttu úna dhi Tata Do Yebáha. **7**Neti chiba benia doelha benia sina ge Tata Do Yebáha. Chiba uluxati sina nu chi ga'anna unia, labí bedhanaa a ugía lasia ge Cristuha. **8**De nuha nna chiba tua tse nu tse ralhaa dhia de benia nu dika ixú arlo Tata Do Yebáha. Jesucristu benne runie elhuxtisi attiba ankaba geniha, benneha utebie nuha kia ganna chi bisia sá esiabie. Anna laa sun tteruga neti dhia nuha, dhígaba iyá ka benne itú iki itú leke chi se'eke ubede ganna chi esieha.

Pabluha rulhuxe rulise Timoteo-ni

9Uinlu doelha etelanni tte gaabalu neti, **10**kumu Demas-ni bedhába ikini neti de rudorula leni nu tee yiesi lo yu-ni nna lhe'esi Tesalónica-nila chi deyyana. Crescente-ni nna deyyana

daka Galacia. Tito-ni nna deyyana daka Dalmacia. ¹¹A sunruba Lucas-ni gwa doruna len neti. Lu nna uche Marcos-na utá lenna nii, kumu lana gwankana nu dika ixúti na ki uinna sina ge Tata Do Yebáha. ¹²Tíquico-ni nna bedhelhabaa na dedána lhe'esi Éfeso-na. ¹³Ganna chi dalu nii, ttelu lhe'esi Troas-na ichelu jabana kia nu bodha'anaa lisi Carpo-na. Ichegabalu ka yetsi dia ka tisa ge Tata Do Yebáha lokani. Ka yieti ka nu dia ka tisa geeha lokani, ka nuha rakaru doelha ichelu.

¹⁴Alejandro nu ruinna ka lo irsinari'i ka nu ankakana ge iyya, lana yalhá chi betsetsinna neti. Tata Xisiha ugwebie na nu ralhana dhina de rudhakana neti aní. ¹⁵Anágaba lu biyú gelu lenna, kumu nuná yalhá chi bedú disana lo ka tisa rigixxi'ari'i-ni.

¹⁶Tti sisi'a biso dua ki uka elhuxtisi kia, niruba ttu benne a udúe len neti, iyábake bedhá ikike neti. Tata Do Yebáha bittu gape kwenta ge nu bedhakake neti. ¹⁷Ttaka benneha gwa udúbe len neti lhe gwa bedú tsitsibe neti ki utixxi'aya ka tisa ge Cristuha, kini biyienin iyá ka benne abittu ankake ka nu Israel. Aníha benie ki bodilábie neti lo elhuttiha kini abittu bettikana neti. ¹⁸Tata Xisiha godilábe neti lo iyá nu satsa satea nna gwechebe neti yebáha ata rinnabieha. Benneha inná xxeni lebie ttu dia lii. Amén.

Pabluga ridhelhe padiuxi ge ka benne

¹⁹Begwe Priscila-na lhe Aquila-na ttu padiuxi kia, anágaba ka benne se'e lisi Onesíforo-na lhe. ²⁰Erasto-ni nna beya'anba nuha lhe'esi Corinto-ni, Trófimo-ni nna raniba nuha tti bodha'anaa na lhe'esi Mileto-ni. ²¹Lu nna ugwe gaaba lelu italu atti lanila eta'a idilhaha. Eubulo-ni lhe Pudente-ni lhe Lino-ni lhe anágaba Claudia-ni lhe adíru ka benne ria leke ge Cristuha se'e nii redhelhagabake ttu padiuxi gelu.

²²Jesucristu benne anke Xxanari'iha dhue len lebi'i lhe Tata Do Yebáha edá lebie aka lenie le. Amén.